

GRAN KIRKELIGE FELLESRÅD
RÅDHUSVEGEN 39
2770 JAREN

Kulturdepartementet, kirkeavdelingen
Postmottak@kud.dep.no

HØRINGSVAR NOU 2014:2. «LIK OG LIKSKAP»

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev av 22.april 2014 om NOU 2014:2, Lik og likskap.

Gran kirkelige fellesråd gir følgende hørings svar:

Intensjonen i utredningen oppleves som god og de 6 prinsippene oppleves både riktige og rettferdige:

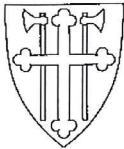
1. Gravlegging er et offentlig ansvar og skal være uten kostnad for de etterlatte.
2. Gravplassene skal være allmenne, dvs. felles for alle.
3. Forvaltningen skal legge til rette for at gravlegging skjer med respekt for personlig livssyn og i tråd med føringene til vedkommende livssynssamfunn.
4. Lovgivningen skal likestille gravferdsformene og ikke stimulere til å velge den ene fremfor den andre.
5. Et menneske får én grav
6. med tiden blir graven og gravminnet tatt bort

Utvalgets forslag er:

- **Kistegravlegging og kremasjon likestilles økonomisk og juridisk som gravferdsform**
*Utvalget mener at gravferdsformene kremasjon med urnenedsettelse og kistegravlegging bør likestilles. Derfor bør blant annet adgangen til å kreve kremasjonsavgift oppheves.
Kremasjonsavgiften utgjorde i 2012 ca. 40 mill. kroner.
Ansvaret for bæretransporten til krematoriet foreslås flyttes fra NAV til gravplassforvaltningen. Et lokalt ansvar for å sørge for transporten kan skape et insentiv til å ta ansvar for etablering og vedlikehold av en effektiv krematoriestruktur.
Midlene (ca. 22,5 mill. kroner) foreslås som en følge av dette overført fra bevilgningen til NAV til rammetilskuddet til kommunene.*

Gran kirkelige fellesråd: Støtter forslaget om juridisk og økonomisk likestilling mellom kistegravlegging og kremasjon. Hvis bæretransporten flyttes fra NAV til gravplassforvaltningen så må bevilgningen komme direkte til gravplassforvaltningen.

- **Kommunene skal være pliktige til å ta i mot utenbygds gravlegging. Brukerbetaling for gravlegging i en annen kommune enn avdødes bostedskommune oppheves**

GRAN KIRKELIGE FELLESRÅD
RÅDHUSVEGEN 39
2770 JAREN

Utvalget går inn for en økonomisk likestilling mellom innenbygds- og utenbygds gravlegging. Det anslås at ca. 8 pst. av gravleggingene skjer i annen kommune enn der avdøde var folkeregistrert ved dødsfallet, og at utenbygds gravlegging er dyrere for de etterlatte. Oppgjøret mellom de involverte kommunene bør skje gjennom en fastsatt oppgjørsordning mellom gravplassforvaltningene, fremfor at de etterlatte må betale. De samlede inntektene for gravferdsforvaltningen fra betaling for utenbygds gravlegging i 2013 var ca. 12,1 mill. kroner.

Gran kirkelige fellesråd: Siden det er kommunene selv som finansierer gravplassene er det rimelig at kommune/fellesråd får oppgjør for gravlegging av utenbygdsboende.

- **Endring av avgiften for feste av grav slik at innbyggerne behandles likt**
Utvalget foreslår at alle gravlegginger skal utløse 20 betalingsfrie år uansett hvilken type grav (tilvist eller festet) som velges. Den betalingsfrie perioden skal ikke ha sammenheng med fredningstiden, som kan variere ut fra lokale forhold. Det skal være samme festeavgift for alle graver i kommunen, uavhengig av om det er gravlegging av innenbygds eller utenbygds beboere. Satsen på festeavgiften skal fortsatt fastsettes lokalt. Utvalget legger til grunn at kommunesektorens økonomiske tap som følge av bortfall av adgangen til å kreve festeavgift fra dag én i festet grav, og fra dag én i utenbygds grav, vil utgjøre 52,2 mill. kroner pr. år.

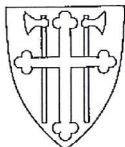
Gran kirkelige fellesråd: Den foreslåtte endring av avgiften vil føre til bortfall av inntekter. Dette må kompenseres.

- **Tiltak for å få bedre statistikk og mer forskning på gravferdsområdet**
Utvalget foreslår at kommunene skal rapportere utvalgte resultater og tall fra gravplassforvaltningen i KOSTRA hvert år. En utvidet statistikk i KOSTRA vil, etter utvalgets oppfatning, være et redskap i planleggingen for å møte økningen i tallet på døde i de neste tiårene.

Gran kirkelige fellesråd: Forslaget støttes

- **Endringer i forvaltningsoppgaver**
Utvalget foreslår at oppgavene som bispedømmerådene har etter gravferdsloven og gravferdsforskriften, overføres til Fylkesmennene.

Gran kirkelige fellesråd: Forslaget støttes ikke. Gran kirkelige fellesråd har gode erfaringer med bispedømmeråd som godkjenninginstans og klageinstans for saker innen gravferdsloven. Våre gravplasser er lokalisert til kirkebygg og fagkunnskap om både kirke og gravplass er viktig å ha for en helhetlig forvaltning.

GRAN KIRKELIGE FELLESRÅD
RÅDHUSVEGEN 39
2770 JAREN

- **Økonomiske og administrative konsekvenser**

Som følge av utvalgets forslag om å oppheve hjemler for brukerbetaling anslår utvalget et samlet inntektsbortfall for gravferdsforvaltningen på 104,3 mill. kroner. Dette foreslås kompensert gjennom økte rammeoverføringer til kommunene, etter den generelle kostnadsnøkkelen. Utvalget legger til grunn at kommunene da vil øke overføringene til de kirkelige fellesrådenes gravplassforvaltning i tråd med de lokale behovene.

Gran kirkelige fellesråd: Bortfall av inntekter må kompenseres og øremerkes overført til gravplassforvaltningen

- **Forslag som utvalget vurderer til å være på siden av mandatet**

Utvalget foreslår at de nærmere vilkårene for askespredning skal framgå mer direkte av gravferdsloven, og at behandlingen av søknader om askespredning legges til den lokale gravplassforvaltningen, med Fylkesmannen som klageinstans. Utvalget foreslår også at det åpnes for askespredning på gravplass, og at det gis adgang til gravlegging i kolumbarium på gravplass.

Gran kirkelige fellesråd: Søknad om askespredning bør fortsatt ligge hos fylkesmannen. Forslaget om askespredning på gravplass eller at det gis adgang til gravlegging i kolumbarium støttes ikke. Gran kirkelige fellesråd mener at disse behovene kan dekkes ved at det anlegges navnet- og anonym minnelund. Hvis det gis adgang til gravlegging i kolumbarium må det lages regler for når urnen skal settes i jorda.

Gran 29.09.2014

Gran kirkelige fellesråd

Jon Skeie
kirkeverge

Hans Erik Raustøl
prost